Zbornik sudske prakse

MIŠLJENJE NEZAVISNOG ODVJETNIKA
YVESA BOTA
od 26. srpnja 2017.[1]

Predmet C-389/15

Europska komisija
protiv

Vijeća Europske unije

„Tužba za poništenje – Odluka Vijeća o odobravanju otvaranja pregovora o revidiranom Lisabonskom sporazumu o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla – Isključiva nadležnost Unije – Članak 3. stavak 1. UFEU-a – Članak 207. UFEU-a – Zajednička trgovinska politika – Komercijalni aspekti intelektualnog vlasništva”

1. Svojom tužbom Europska komisija od Suda zahtijeva poništenje Odluke Vijeća Europske unije od 7. svibnja 2015. o odobravanju otvaranja pregovora o revidiranom Lisabonskom sporazumu o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla što se tiče pitanja koja ulaze u nadležnost Europske unije[2].

2. Nakon donošenja Mišljenjâ 3/15[3] i 2/15[4], Sud je u ovom predmetu ponovno pozvan pobliže odrediti opseg zajedničke trgovinske politike koja je, kako to predviđa članak 3. stavak 1. točka (e) UFEU-a, područje isključive nadležnosti Unije. Konkretnije, Sud će trebati odlučiti o tome je li uspostava međunarodnog sustava registracije i uzajamne zaštite oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla, poput onoga na koji se odnosi pobijana odluka, obuhvaćena „komercijaln[im] aspekt[ima] intelektualnog vlasništva”, u smislu članka 207. stavka 1. UFEU-a.

I. Pravni okvir

A. Međunarodno pravo

3. Lisabonski sporazum o zaštiti oznaka izvornosti i njihovoj međunarodnoj registraciji, potpisan u Lisabonu 31. listopada 1958. (u daljnjem tekstu: Lisabonski sporazum), ugovor je koji provodi Svjetska organizacija za intelektualno vlasništvo (WIPO), i kojemu može pristupiti svaka država koja je stranka Konvencije za zaštitu industrijskog vlasništva, potpisane u Parizu 20. ožujka 1883. (u daljnjem tekstu: Pariška konvencija). Stupio je na snagu 25. rujna 1966., a revidiran je 1967. te izmijenjen 1979.

1 Izvorni jezik: francuski

2 U daljnjem tekstu: pobijana odluka

3 Mišljenje 3/15 (Ugovor iz Marakeša o pristupu objavljenim djelima), od 14. veljače 2017. (EU:C:2017:114)

4 Mišljenje 2/15 od 16. svibnja 2017. (u daljnjem tekstu: Mišljenje 2/15, EU:C:2017:376)

4. Danas su 28 država stranke Lisabonskog sporazuma. Među njima je sedam država članica Unije, odnosno Republika Bugarska, Češka Republika, Francuska Republika, Talijanska Republika, Mađarska, Portugalska Republika i Slovačka Republika. Tri druge države članice, odnosno Helenska Republika, Kraljevina Španjolska i Rumunjska su potpisale taj sporazum, ali ga do danas nisu ratificirale. Suprotno tomu, Unija nije stranka navedenog sporazuma jer njemu mogu pristupiti samo države.

5. Sukladno članku 1. Lisabonskog sporazuma, države stranke tog sporazuma čine posebnu uniju u okviru Unije za zaštitu industrijskog vlasništva ustanovljene Pariškom konvencijom i obvezuju se na svojem području i sukladno uvjetima tog sporazuma štititi oznake izvornosti proizvoda iz drugih zemalja posebne unije od trenutka kad su potonji registrirani u međunarodnom uredu WIPO za intelektualno vlasništvo.

6. Na temelju članka 2. stavka 1. Lisabonskog sporazuma, „oznaka izvornosti" u smislu tog sporazuma znači zemljopisnu oznaku države, regije ili mjesta koja se koristi za označivanje proizvoda koji dolazi iz tog područja i čija su kakvoća ili značajke isključivo ili u bitnom posljedica zemljopisne sredine i njoj svojstvenih prirodnih i ljudskih čimbenika.

7. Članci 3. do 7. navedenog sporazuma uređuju uvjete za zaštitu oznaka izvornosti na koje se on odnosi te načine njihove registracije u međunarodnom uredu WIPO za intelektualno vlasništvo.

8. Njegov članak 8. određuje da svaka država posebne unije može poduzeti pravne radnje za osiguranje zaštite oznaka izvornosti na temelju odredbi svojeg nacionalnog zakonodavstva.

9. Članak 13. stavak 2. Lisabonskog sporazuma određuje da taj sporazum mogu revidirati konferencije na kojima sudjeluju predstavnici država posebne unije iz njegova članka 1.

B. Pravo Unije

10. Od 1970. Unija je postupno donosila različite akte koji uređuju pretpostavke za zaštitu oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla za određene vrste proizvoda, odnosno vina, jaka alkoholna pića, aromatizirana vina i druge poljoprivredne proizvode i hranu.

11. Zakonodavstvo Unije s tim u vezi danas čine Uredba (EZ) br. 110/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2008. o definiciji, opisivanju, prezentiranju, označavanju i zaštiti zemljopisnih oznaka jakih alkoholnih pića i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1576/89[5], Uredba (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. studenoga 2012. o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode[6], Uredba (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007[7], kao i Uredba (EU) br. 251/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o definiciji, opisivanju, prezentiranju, označivanju i zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla aromatiziranih proizvoda od vina i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1601/91[8].

5 SL 2008., L 39, str. 16. i ispravak SL 2009., L 228, str. 47. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 3., svezak 62., str. 171.)

6 SL 2012., L 343, str. 1. i ispravak SL 2013., L 55, str. 27. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 25., str. 31.)

7 SL 2013., L 347, str. 671. i ispravci SL 2014., L 189, str. 261. i SL 2016., L 130, str. 32.

8 SL 2014., L 84, str. 14. i ispravci SL 2014., L 105, str. 12. i L 283, str. 77. kao i SL 2016., L 227, str. 5.

II. Okolnosti spora i pobijana odluka

A. Revizija Lisabonskog sporazuma

12. Skupština posebne unije ustanovljene Lisabonskim sporazumom u rujnu 2008. osnovala je radnu skupinu čija je zadaća bila priprema revizije namijenjene poboljšanju i povećanju privlačnosti tog sporazuma uz istodobno očuvanje njegovih ciljeva i načela.

13. U listopadu 2014. ta radna skupina se u tu svrhu sporazumjela o nacrtu sporazuma (u daljnjem tekstu: nacrt revidiranog sporazuma). Njime predviđene izmjene u verziji koju je 14. studenoga 2014. objavio glavni direktor WIPO-a osobito su se odnosile na područje primjene predviđene zaštite, u vezi s kojom je predloženo proširenje na oznake zemljopisnog podrijetla (članci 2. i 9.), na sadržaj i granice te zaštite (članci 10. do 20.), kao i na mogućnost danu međuvladinim organizacijama da pristupe navedenom sporazumu i sudjeluju na glasovanju u skupštini (članci 22. i 28.).

14. Zatim je sazvana diplomatska konferencija u Ženevi od 11. do 21. svibnja 2015. radi razmatranja i usvajanja navedenog nacrta. U skladu s nacrtom poslovnika koji je odobrio pripremni odbor te konferencije, na sudjelovanje na toj konferenciji nisu pozvane samo delegacije 28 država stranaka Lisabonskog sporazuma, nego također i dvije takozvane „posebne” delegacije, među kojima i ona Unijina, kao i određen broj takozvanih delegacija „promatrača” koje su predstavljale države članice WIPO-a koje nisu bile stranke tog sporazuma.

15. Ta je diplomatska konferencija 20. svibnja 2015. donijela Ženevski akt Lisabonskog sporazuma o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla koji je bio otvoren za potpisivanje 21. svibnja 2015.

B. Preporuka Komisije i pobijana odluka

16. U okviru pripreme za navedenu diplomatsku konferenciju Komisija je 30. ožujka 2015. donijela preporuku Odluke Vijeća o odobravanju otvaranja pregovora o revidiranom Lisabonskom sporazumu o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla (u daljnjem tekstu: Preporuka Komisije).

17. U toj preporuci Komisija je, kao prvo, pozvala Vijeće da svoju odluku utemelji na članku 207. UFEU-a i na članku 218. stavcima 3. i 4. UFEU-a, uzimajući u obzir isključivu nadležnost koju Uniji daje članak 3. stavak 1. točka (e) UFEU-a u području zajedničke trgovinske politike, s jedne strane, i cilj i sadržaj Lisabonskog sporazuma, s druge strane.

18. Kao drugo, Komisija je predložila Vijeću da joj povjeri vođenje pregovora u ime Unije u skladu s pregovaračkim smjernicama koje je ono utvrdilo i uz savjetovanje s posebnim odborom koji je ono imenovalo.

19. Vijeće je 7. svibnja 2015. donijelo pobijanu odluku koja odstupa od Preporuke Komisije jer se temelji na članku 114. UFEU-a i na članku 218. stavcima 3. i 4. UFEU-a. U njezinoj uvodnoj izjavi 3. izbor takve pravne osnove obrazložen je na sljedeći način:

„(3) [N]acrt revidiranog sporazuma uspostavlja sustav zaštite oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla za ugovorne stranke jedinstvenom registracijom. To pitanje je predmet usklađivanja u okviru internog zakonodavstva [Unije] kad je riječ poljoprivrednim oznakama i stoga ulazi u podijeljenu nadležnost Unije (što se tiče poljoprivrednih oznaka) i njezinih država članica (što se tiče nepoljoprivrednih oznaka i poreza).”

20. Kad je riječ o vođenju pregovora, u uvodnim izjavama 4. do 7. te odluke navedeno je:

„(4) Što se tiče odredaba [nacrta] [revidiranog] sporazuma koje se odnose i na pitanja koja ulaze u nadležnost Unije i ona koja ulaze u nadležnost država članica, Vijeće ovlašćuje sedam država članica koje su stranke sadašnjeg Lisabonskog sporazuma i Komisiju da zajedno sudjeluju u pregovorima na diplomatskoj konferenciji na temelju pregovaračkih smjernica sadržanih u prilogu.

(5) Radi očuvanja ciljeva i načela Lisabonskog sporazuma potrebno je u interesu Unije isključiti svaku mogućnost da se tijekom diplomatske konferencije nečlanice pozivaju na pravo glasa i koriste se njime. Slijedom toga, sedam država članica [Unije] koje su stranke [Lisabonskog] sporazuma koriste se svojim pravom glasa na temelju zajedničkog stajališta, uključujući kad je riječ o pitanjima koja ulaze u nadležnost Unije.

(6) Ova odluka ne utječe na sudjelovanje država članica koje su sadašnje stranke Lisabonskog sporazuma na diplomatskoj konferenciji i njihovo korištenje pravom glasa tijekom trajanja te konferencije kad je riječ o pitanjima koja ulaze u njihovu vlastitu nadležnost.

(7) Radi osiguranja jedinstva vanjskog predstavljanja Unije, potrebno je da sedam država članica koje su stranke Lisabonskog sporazuma i Komisija usko surađuju tijekom čitavog postupka pregovaranja u skladu s člankom 4. stavkom 3. […] UEU-a.”

21. Izreka pobijane odluke glasi kako slijedi:

„Članak 1.

Komisija je ovlaštena zajedno sa sedam država članica koje su stranke Lisabonskog sporazuma sudjelovati na diplomatskoj konferenciji za donošenje nacrta revidiranog sporazuma o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla, kad je riječ o pitanjima koja ulaze u nadležnost Unije.

Članak 2.

U interesu Unije sedam država članica koje su stranke Lisabonskog sporazuma koriste se svojim pravom glasa na temelju zajedničkog stajališta kad je riječ o pitanjima koja ulaze u nadležnost Unije.

Članak 3.

Pregovori se odvijaju u skladu s pregovaračkim smjernicama sadržanima u prilogu.

Članak 4.

Kad je riječ o pitanjima koja ulaze u nadležnost Unije, tijekom diplomatske konferencije potrebno je provesti prikladno usklađivanje. Nakon konferencije pregovarači će bez odgode izvijestiti skupinu Vijeća za Intelektualno vlasništvo.”

22. Nakon donošenja pobijane odluke Komisija je dala izjavu u kojoj je u biti izrazila svoje neslaganje s pravnom osnovom na kojoj se temeljilo Vijeće i s njegovim određivanjem država članica kao pregovarača u ime Unije.

III. Zahtjevi stranaka i postupak pred Sudom

23. Komisija od Suda zahtijeva da:

– poništi pobijanu odluku;

– održi na snazi njezine učinke do stupanja na snagu nove odluke Vijeća u razumnom roku, računajući od dana objave presude Suda,

– naloži Vijeću snošenje troškova.

24. Vijeće od Suda zahtijeva da:

– odbije tužbu, i

– naloži Komisiji snošenje troškova.

25. Predsjednik Suda je odlukom od 27. studenoga 2015. Češkoj Republici, Saveznoj Republici Njemačkoj, Helenskoj Republici, Kraljevini Španjolskoj, Francuskoj Republici, Talijanskoj Republici, Mađarskoj, Kraljevini Nizozemskoj, Republici Austriji, Portugalskoj Republici i Slovačkoj Republici odobrio intervenciju u spor u potporu zahtjevu Vijeća.

26. Odlukom donesenom istoga dana predsjednik Suda Europskom parlamentu je odobrio intervenciju u spor u potporu Komisijinu zahtjevu.

27. Predsjednik suda odlukom od 12. siječnja 2016. Ujedinjenoj Kraljevini Velike Britanije i Sjeverne Irske odobrio je intervenciju u spor u potporu zahtjevu Vijeća, ako bude održana rasprava.

28. Rasprava u ovom predmetu održana je 12. lipnja 2017.

IV. O tužbi

29. U prilog svojoj tužbi Komisija, koju podupire Parlament, navodi dva tužbena razloga. Prvi tužbeni razlog temelji se na tome da se u pobijanoj odluci priznaje postojanje nadležnosti država članica, čime se krši članak 3. UFEU-a, s obzirom na to da se pregovori odnose na sporazum koji ulazi u isključivu nadležnost Unije. Drugi tužbeni razlog temelji se na povredi članka 207. stavka 3. UFEU-a i članka 218. stavaka 3., 4. i 8. UFEU-a, jer je Vijeće imenovalo države članice „pregovaračima" u području koje ulazi u nadležnost Unije i nije donijelo pobijanu odluku u skladu s potrebnom većinom.

30. Prvi tužbeni razlog koji ističe Komisija podijeljen je u dva dijela. U njegovu prvom dijelu, koji Komisija navodi kao glavni, Komisija, koju podupire Parlament, ističe da se nacrt revidiranog sporazuma odnosi na komercijalne aspekte intelektualnog vlasništva na temelju članka 207. stavka 1. UFEU-a, koji su obuhvaćeni zajedničkom trgovinskom politikom. Međutim, ta politika jedno je od područja u kojima, u skladu s člankom 3. stavkom 1. UFEU-a, Unija ima isključivu nadležnost, a to pobijana odluka ne uzima u obzir.

31. U drugom dijelu prvog tužbenog razloga, koji je istaknut podredno, Komisija, koju podupire Parlament, tvrdi da nacrt revidiranog sporazuma može utjecati na zajednička pravila Unije u području zaštite oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla i da stoga pobijana odluka ne uzima u obzir isključivu nadležnost koju Unija ima na temelju članka 3. stavka 2. UFEU-a.

32. Uvodno navodim da smatram da je prvi dio prvog tužbenog razloga osnovan, a to je, prema mojem mišljenju, dovoljan temelj za poništenje pobijane odluke. S obzirom na to, smatram da nije potrebno ispitati drugi dio prvog tužbenog razloga i drugi tužbeni razlog radi rješavanja ovog spora.

A. Glavni argumenti stranaka koji se odnose na prvi dio prvog tužbenog razloga

33. Kao što sam već naveo, Komisija, koju podupire Parlament, ponajprije zagovara stajalište u skladu s kojim pobijana odluka ulazi u isključivu nadležnost Unije jer se odnosi na „komercijalne aspekte intelektualnog vlasništva" u smislu članka 207. stavka 1. UFEU-a, i stoga pripada području zajedničke trgovinske politike.

34. Zato je Unija jedina nadležna za pregovaranje o međunarodnim sporazumima o intelektualnom vlasništvu ako je, s obzirom na njihov cilj i sadržaj, utvrđeno da su oni posebno povezani s međunarodnom trgovinom, na primjer, tako što potiču potonju ujednačavanjem zakonodavstava [9]. Slijedom toga, ta isključiva nadležnost nije ograničena na sporazume o usklađivanju zaštite prava intelektualnog vlasništva o kojima se pregovara u institucionalnom i postupovnom okviru Svjetske trgovinske organizacije (WTO), već obuhvaća osobito i sporazume čije pojedinačno ispitivanje pokazuje da im je glavna namjena da na temelju uzajamnosti potiču trgovinu robom i uslugama s trećim državama tako da osiguravaju da ta roba ili usluge imaju istu razinu zaštite koju već imaju na unutarnjem tržištu [10]. Konkretno, to bi moglo biti tako u slučaju određenih sporazuma koje provodi WIPO.

35. U predmetnom slučaju Komisija i Parlament ističu da je, poput Lisabonskog sporazuma, nacrt revidiranog sporazuma posebno povezan s međunarodnom trgovinom. Točno je da u njemu nije sadržana preambula u kojoj je jasno naznačen njegov cilj. Međutim, iz analize njegovih odredbi i konteksta u koji ulazi jasno je da je njegov cilj i učinak da oznake izvornosti pojedinačne države stranke uživaju koristi sustava međunarodne registracije, koji na području svih ostalih država stranaka osigurava njihovu pravnu zaštitu protiv rizika privlaštenja ili upotrebe koji mogu ugroziti njihovu cjelovitosti i stoga naštetiti njihovu stavljanju na tržište u inozemstvu. Na taj način navedeni sporazum poboljšava zaštitu izvoza Unije u treće države koji bi inače ovisio o registraciji u svakoj državi pojedinačno i stoga o različitim jamstvima. Posljedično, takav nacrt u cijelosti ulazi u isključivu nadležnost Unije unatoč tomu što sustav zaštite koji se njime uspostavlja trebaju provoditi tijela država članica, u skladu s člankom 291. UFEU-a [11]. Usto, Unija je na temelju članka 207. UFEU-a već sama sklopila određen broj međunarodnih sporazuma o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla, na primjer sa Švicarskom Konfederacijom ili Narodnom Republikom Kinom, a Vijeće, koje ne osporava postojanje takve prakse, nije obrazložilo zašto je u predmetnom slučaju od nje odstupilo.

36. Komisija smatra da je Vijeće u pobijanoj odluci i u svojim očitovanjima pred Sudom pogrešno usporedilo vanjsku i unutarnju nadležnost Unije. Naime, s obzirom na cilj i sadržaj nacrta revidiranog sporazuma, nadležnost Unije za pregovaranje o njemu izvire iz zajedničke trgovinska politike, iako se, s jedne strane, sama zajednička pravila Unije u području oznaka izvornosti temelje na zajedničkoj poljoprivrednoj politici i na usklađivanju zakonodavstava država članica, i iako je, s druge strane, Unija

9 Presuda od 18. srpnja 2013., Daiichi Sankyo i Sanofi-Aventis Deutschland (C-414/11, EU:C:2013:520, t. 50. do 60. i navedena sudska praksa)

10 Presude od 12. svibnja 2005., Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia i ERSA (C-347/03, EU:C:2005:285, t. 71. do 83.), i od 22. listopada 2013., Komisija/Vijeće (C-137/12, EU:C:2013:675, t. 56. do 67.)

11 Mišljenje 2/91 (Konvencija br. 170 MOR-a), od 19. ožujka 1993. (EU:C:1993:106, t. 34.)

u tom stadiju svoju nadležnost izvršavala jedino glede oznaka izvornosti koje se odnose na poljoprivredne proizvode, a ne glede onih koje se odnose na nepoljoprivredne proizvode, kako to potvrđuju osobito Mišljenje 1/94[12] i presude od 18. srpnja 2013., Daiichi Sankyo i Sanofi-Aventis Deutschland[13], i od 22. listopada 2013., Komisija/Vijeće[14].

37. Konačno, Komisija osporava tvrdnju Vijeća da navođenje pogrešne pravne osnove u pobijanoj odluci nije formalni nedostatak. Naime, taj navod je pravno i stvarno utjecao na sudjelovanje Unije i sedam država članica Lisabonskog sporazuma u pregovorima o nacrtu revidiranog sporazuma. U svakom slučaju, ona ovim tužbenim razlogom ističe povredu isključive nadležnosti Unije, a ne puko navođenje pogrešne pravne osnove.

38. Suprotno tomu, Vijeće, koje podupiru sve države članice intervenijenti, smatra da nacrt revidiranog sporazuma ne ulazi u područje zajedničke trgovinske politike i da stoga Unija na toj osnovi nije imala isključivu nadležnost za pregovaranje o njemu.

39. S tim u vezi, Vijeće ističe da je, kako bi se moglo smatrati da se međunarodni sporazum – o kojem treba pregovarati u okviru koji nije onaj WTO-a i koji se odnosi na pitanja intelektualnog vlasništva koja se razlikuju od onih iz sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva[15] – odnosi na „komercijalne aspekte intelektualnog vlasništva” u smislu članka 207. stavka 1. UFEU-a, potrebno da je takav međunarodni sporazum posebno povezan s međunarodnom trgovinom.

40. Međutim, uvodno, za razliku od sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva, analiziranog u presudi od 18. srpnja 2013., Daiichi Sankyo i Sanofi-Aventis Deutschland[16], nacrt revidiranog sporazuma ne ulazi u institucionalni i postupovni okvir na temelju kojeg je moguće smatrati da postoji takva posebna veza. Nadalje, iz članaka 3. i 4. Konvencije o osnivanju WIPO-a, potpisane u Stockholmu 14. srpnja 1967., proizlazi da je primarni cilj te organizacije poticanje donošenja mjera namijenjenih poboljšanju zaštite intelektualnog vlasništva i usklađivanje nacionalnih zakonodavstava u tom području a, osim toga, ta konvencija ne sadržava nijedno pozivanje na komercijalni cilj. Usto, za razliku od sporazuma o kojima je bila riječ u presudi 22. listopada 2013., Komisija/Vijeće[17], koja se usto odnosila na razmjenu usluga, a ne na zaštitu prava intelektualnog vlasništva koja se odnose na robu, i u presudi od 12. svibnja 2005., Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia i ERSA[18], cilj samog nacrta revidiranog sporazuma nije olakšati trgovinsku razmjenu proširenjem zakonodavstva Unije na treće zemlje, nego, kao što je slučaju sa zajedničkim pravilima koja je Unija donijela na temelju članka 114. UFEU-a, uspostaviti sustav očuvanja tradicionalnih proizvoda i pružanja informacija potrošačima koji se primjenjuje na sve države stranke, uključujući i na Uniju ako pristupi tom sporazumu.

41. K tomu, ispitivanje sadržaja tog nacrta potvrđuje da je njegov cilj uspostava jedinstvenog postupovnog okvira zaštite oznaka izvornosti. Vijeće smatra da je taj cilj u bitnome obuhvaćen člankom 114. UFEU-a jer će revidirani sporazum imati učinke na važeća zakonodavstva u svim državama strankama, s obzirom na to da će one biti dužne uvesti postupke radi usklađivanja sa sustavom predviđenim tim sporazumom. U svakom slučaju Vijeće tvrdi da će, i ako uspostava tih postupaka bude utjecala na trgovinu robom između svih država stranaka, ti učinci biti sekundarni i neizravni, a ne jedan od glavnih ciljeva tog sporazuma.

12 Mišljenje 1/94 (Sporazumi priloženi Sporazumu WTO), od 15. studenoga 1994. (EU:C:1994:384, t. 29.)

13 C-414/11, EU:C:2013:520

14 C-137/12, EU:C:2013:675

15 Taj sporazum čini Prilog 1.C Sporazumu o osnivanju WTO-a, sklopljenom u Marakešu 15. travnja 1994. i potvrđenom Odlukom Vijeća 94/800/EZ od 22. prosinca 1994. o sklapanju u ime Europske zajednice, s obzirom na pitanja iz njezine nadležnosti, sporazuma postignutih u Urugvajskom krugu multilateralnih pregovora (1986. – 1994.) (SL 1994., L 336, str. 1.).

16 C-414/11, EU:C:2013:520, t. 52. do 55.

17 C-137/12, EU:C:2013:675

18 C-347/03, EU:C:2005:285

42. Konačno, Vijeće pojašnjava da, ako Sud bude smatrao da je primjerena pravna osnova pobijane oduke članak 207. UFEU-a, a ne članak 114. UFEU-a, pogrešno pozivanje na potonji članak treba smatrati formalnim nedostatkom koji ne može opravdati poništenje te odluke [19]. Naime, i u jednom i u drugom slučaju Vijeće je pravilno odredilo članak 218. stavke 3. i 4. UFEU-a kao postupovnu pravnu osnovu navedene odluke, u skladu s kojima je ono trebalo donijeti pobijanu odluku kvalificiranom većinom i bez sudjelovanja Parlamenta.

43. Također ističem da su na raspravi Komisija i Parlament, s jedne strane, i Vijeće i države članice, s druge strane, ustrajali u svojim tvrdnjama te su ih dopunili pozivanjima na mišljenja Suda 3/15 [20] i 2/15.

B. Moja ocjena

44. Poput Komisije i Parlamenta, smatram da nacrt revidiranog sporazuma ulazi u zajedničku trgovinsku politiku. Iz toga slijedi da, s obzirom na to da je pobijana odluka donesena na temelju članka 207. UFEU-a, ona ne uzima u obzir isključivu nadležnost koju članak 3. stavak 1. UFEU-a dodjeljuje Uniji u tom području.

45. Valja podsjetiti da, u skladu s člankom 3. stavkom 1. točkom (e) UFEU-a, Unija ima isključivu nadležnost u području zajedničke trgovinske politike.

46. Sukladno članku 207. stavku 1. UFEU-a, ta politika se „temelji […] na jedinstvenim načelima, osobito u odnosu na promjene carinskih stopa, sklapanje carinskih i trgovinskih sporazuma o trgovini robom i uslugama te komercijalne aspekte intelektualnog vlasništva, izravna strana ulaganja i postizanje ujednačenosti mjera liberalizacije, izvoznu politiku i mjere za zaštitu trgovine poput onih koje se poduzimaju u slučaju dampinga ili subvencija. Zajednička trgovinska politika vodi se u kontekstu načela i ciljeva vanjskog djelovanja Unije”.

47. Kao što je Sud nedavno podsjetio, iz te odredbe, posebno iz njezine druge rečenice prema kojoj zajednička trgovinska politika ulazi u „vanjsko djelovanje Unije”, proizlazi da se takva politika odnosi na trgovinsku razmjenu s trećim državama [21].

48. U tom pogledu, prema ustaljenoj sudskoj praksi, sama činjenica da određeni akt Unije, primjerice sporazum koji je ona zaključila, može imati određene posljedice na trgovinsku razmjenu s jednom ili više trećih zemalja nije dovoljna da bi se zaključilo da taj akt treba uvrstiti u kategoriju onih akata koji se tiču zajedničke trgovinske politike. Naprotiv, akt Unije tiče se te politike ako se osobito odnosi na međunarodnu trgovinu po tome što je u svojoj osnovi namijenjen promicanju, olakšavanju ili uređivanju trgovine te na nju ima izravan i neposredan učinak [22].

49. Drugim riječima, međunarodne obveze koje je Unija ugovorila u području intelektualnog vlasništva ulaze u navedene „komercijalne aspekte”, u smislu članka 207. stavka 1. UFEU-a, kada predstavljaju osobitu vezu s međunarodnom trgovinom i u svojoj su osnovi namijenjene promicanju, olakšavanju ili uređivanju trgovine te na nju imaju izravan i neposredan učinak [23].

50. Iz toga slijedi da samo one sastavnice revidiranog nacrta sporazuma koje imaju posebnu vezu, u gorenavedenom smislu, sa trgovinskom razmjenom između Unije i treće zemlje ulaze u područje zajedničke trgovinske politike.

19 S tim u vezi Vijeće osobito navodi presudu od 10. rujna 2015., Parlament/Vijeće (C-363/14, EU:C:2015:579, t. 27. i navedena sudska praksa).

20 Mišljenje 3/15 (Ugovor iz Marakeša o pristupu objavljenim djelima), od 14. veljače 2017. (EU:C:2017:114)

21 Vidjeti osobito Mišljenje 2/15 (t. 35. i navedenu sudsku praksu).

22 Vidjeti osobito, Mišljenje 2/15 (t. 36. i navedenu sudsku praksu).

23 Vidjeti osobito, Mišljenje 2/15 (t. 112. i navedenu sudsku praksu).

51. Stoga valja provjeriti jesu li odredbe sadržane u tom nacrtu revidiranog sporazuma namijenjene promicanju, olakšavanju ili uređivanju trgovine te na nju imaju izravan i neposredan učinak.

52. Pri takvoj provjeri potrebno je provjeriti prikladnost ili neprikladnost materijalne pravne osnove koju je Vijeće odabralo za donošenje pobijane odluke, odnosno članak 114. UFEU-a, umjesto članka 207. UFEU-a, koji je materijalna pravna osnova sadržana u Preporuci Komisije. U tom se smislu slažem s Vijećem koje smatra da je definicija pravilne pravne osnove akta Unije preduvjet svake ocjene raspodjele nadležnosti između Unije i država članica.

53. S tim u vezi podsjećam da se, u skladu s ustaljenom sudskom praksom, izbor pravnog temelja za donošenje akta Europske unije mora zasnivati na objektivnim elementima podložnim sudskoj kontroli, među kojima se ističu cilj i sadržaj tog akta [24].

54. U predmetnom slučaju, budući da je cilj pobijane odluke odobravanje otvaranja pregovora o revidiranom Lisabonskom sporazumu o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla, tu odluku valja ispitati kako s obzirom na Lisabonski sporazum tako i s obzirom na revidirani nacrt sporazuma.

55. S tim u vezi podsjećam da, sukladno članku 1. Lisabonskog sporazuma, države stranke tog sporazuma čine posebnu uniju u okviru Unije za zaštitu industrijskog vlasništva ustanovljene Pariškom konvencijom i obvezuju se na svojem području i sukladno uvjetima tog sporazuma štititi oznake izvornosti proizvoda iz drugih zemalja posebne unije od trenutka kad su ti proizvodi registrirani u međunarodnom uredu WIPO za intelektualno vlasništvo.

56. Članci 3. do 7. navedenog sporazuma uređuju uvjete za zaštitu oznaka izvornosti na koje se on odnosi kao i načine njihove registracije u međunarodnom uredu WIPO za intelektualno vlasništvo.

57. Njegov članak 8. određuje da svaka država posebne unije može provoditi potrebne postupke za osiguranje provođenja zaštite tih oznaka izvornosti sukladno svojem nacionalnom zakonodavstvu.

58. Iz ispitivanja nacrta revidiranog sporazuma i pregovaračkih smjernica sadržanih u prilogu pobijanoj odluci proizlazi da je glavni cilj tog sporazuma poboljšati i modernizirati pravni okvir lisabonskog sustava kako bi ga se učinilo privlačnijim budućim novim članicama uz očuvanje načela i ciljeva Lisabonskog sporazuma. Konkretnije, cilj nacrta revidiranog sporazuma je osiguranje razine zaštite koju je oznakama izvornosti priznao Lisabonski sporazum i njezino proširenje na oznake zemljopisnog podrijetla. Cilj tog nacrta je i pojasniti i objasniti pravila lisabonskog sustava kad je riječ o zahtjevima za međunarodnu registraciju i njihovoj valjanosti, materijalnim i postupovnim aspektima zaštite koju na području svake ugovorne stranke trebaju uživati registrirane oznake izvornosti i oznake zemljopisnog podrijetla i odbijanju učinaka međunarodne registracije. Konačno, nacrt revidiranog sporazuma predviđa mogućnost da međuvladine organizacije sudjeluju u lisabonskom sustavu.

59. Iz tih elemenata proizlazi da je, s obzirom na sadržaj nacrta revidiranog sporazuma, njegov glavni cilj proširenje zaštite priznate oznakama izvornosti na oznake zemljopisnog podrijetla i jačanje sustava međunarodne registracije i uzajamne zaštite uspostavljenog Lisabonskim sporazumom.

60. S tim u vezi može se povući usporednica s određenim odredbama predviđenog sporazuma o slobodnoj trgovini između Unije i Republike Singapur koji je bio predmet Mišljenja 2/15. Naime, taj sporazum sadržava obveze u području intelektualnog vlasništva navedene u poglavlju 11. tog istog sporazuma. Konkretnije, u području oznaka zemljopisnog podrijetla, taj sporazum predviđa sljedeće odredbe.

24 Vidjeti osobito presudu od 22. listopada 2013., Komisija/Vijeće (C-137/12, EU:C:2013:675, t. 52. i navedenu sudsku praksu).

61. Članak 11.17. stavak 1. predviđenog sporazuma obvezuje svaku stranku na „uspostavu sustava za registraciju i zaštitu […] oznaka [zemljopisnog] podrijetla na njezinom državnom području, za kategorije vina i alkoholnih pića i zemljopisnih proizvoda i hrane koje smatra prikladnima”. Ti sustavi moraju sadržavati određena pravna sredstva, opisana u stavku 2. navedenog članka 11.17., koja osobito omogućavaju uzimanje u obzir legitimnih interesa trećih osoba. Stavak 3. istog članka dodaje da će oznake zemljopisnog podrijetla koje je svaka stranka zaštitila biti upisane u popis koji vodi Odbor za trgovinu osnovan sukladno predviđenim sporazumom. Oznake zemljopisnog podrijetla koje se nalaze na tom popisu mora, na temelju članka 11.19. sporazuma, zaštititi svaka stranka na način da zainteresirani poduzetnici mogu spriječiti da treće osobe dovedu javnost u zabludu ili poduzmu druge radnje nepoštenog tržišnog natjecanja [25].

62. U svojem mišljenju Sud ističe da skupina odredbi koje se odnose na autorska i srodna prava, žigove, oznake zemljopisnog podrijetla, dizajne, patente, podatke o ispitivanju i biljne sorte iz poglavlja 11. predviđenog sporazuma predstavlja, s jedne strane, podsjetnik na postojeće međunarodne multilateralne obveze i s druge strane na bilateralne obveze, te ima za glavni predmet, sukladno onome što navodi članak 11.1. stavak 1. točka (b) sporazuma, osigurati poduzetnicima iz Unije i iz Singapura „prikladnu razinu” zaštite njihovih prava intelektualnog vlasništva [26].

63. Prema mišljenju Suda, odredbe poglavlja 11. navedenog sporazuma omogućuju poduzetnicima iz Unije i iz Singapura uživanje, na državnom području druge stranke, korištenja standarda zaštite prava intelektualnog vlasništva koji predstavljaju određenu homogenost i time doprinose njihovu ravnopravnom sudjelovanju u slobodnoj trgovini robom i uslugama između Unije i Republike Singapur [27].

64. U svojem mišljenju Sud zaključuje da se, ponajprije, odredbama članka 11. predviđenog sporazuma stvarno teži, kao što je navedeno u članku 11. stavku 1. toga sporazuma, „olakšati proizvodnju i stavljanje na tržište inovativnih i kreativnih proizvoda i pružanje usluga između stranaka” i „povećati koristi od trgovine i ulaganja” [28].

65. Sud iz toga također zaključuje da to poglavlje nije dio usklađivanja zakonodavstava država članica Unije, nego mu je cilj uređivanje liberalizacije trgovine između Unije i Repub[like Singapur 29].

66. Konačno, Sud ističe da, s obzirom na bitnu ulogu koju zaštita prava intelektualnog vlasništva zauzima u trgovini robom i uslugama općenito, i posebno u borbi protiv nezakonite trgovine, odredbe poglavlja 11. predviđenog sporazuma po naravi imaju izravne i neposredne učinke na trgovinu između Unije i Republike Singapur [30].

25 Vidjeti t. 116. Mišljenja 2/15.

26 Vidjeti t. 121. Mišljenja 2/15.

27 Vidjeti točku 122. Mišljenja 2/15. Sud navodi da „[t]o isto vrijedi i za članke 11.36. do 11.47. predviđenog sporazuma, koji svaku stranku obvezuju da predvidi određene kategorije građanskopravnih postupaka i mjera koji omogućuju zainteresiranim osobama da se pozivaju na svoja prava intelektualnog vlasništva i da osiguraju njihovu provedbu” (t. 123.), i za „članke 11.48. do 11.50. sporazuma, koji obvezuju svaku stranku na uvođenje metoda prepoznavanja krivotvorene ili piratske robe za carinska tijela te predviđanje mogućnosti za nositelje prava intelektualnog vlasništva da u slučaju sumnje na krivotvorenje ili piratstvo ishode obustavu puštanja u promet te robe” (t. 124.). Te odredbe za prvonavedene osiguravaju „određenu homogenost u razinama sudske zaštite kojom raspolažu nositelji prava intelektualnog vlasništva u Uniji i u Republici Singapur” (t. 123.) a za drugonavedene „određenu homogenost između dostupnih sredstava za zaštitu nositelja prava intelektualnog vlasništva protiv ulaska krivotvorene ili piratske robe u Uniju i u Republiku Singapur” (t. 124.).

28 Vidjeti t. 125. Mišljenja 2/15.

29 Vidjeti t. 126. Mišljenja 2/15.

30 Vidjeti t. 127. Mišljenja 2/15.

67. Prema mišljenju Suda, iz tog slijedi da se, primjenom kriterija iz točaka 36. i 112. ovog mišljenja, poglavlje 11. predviđenog sporazuma odnosi na „komercijalne aspekte intelektualnog vlasništva" u smislu članka 207. stavka 1. UFEU-a.[31]. Naime, bitan cilj tog poglavlja je olakšati i urediti trgovinu između Unije i Republike Singapur i njegove odredbe po naravi imaju neposredan i izravan učinak na nju, u smislu sudske prakse navedene u točkama 36. i 112. tog mišljenja. Sud iz toga zaključuje da to poglavlje pripada isključivoj nadležnosti Unije iz članka 3. stavka 1. točke (e) UFEU-a[32].

68. Čini mi se da je rasuđivanje Suda u Mišljenju 2/15 u velikoj mjeri primjenjivo u okviru ove tužbe.

69. Naime, iz pravila sadržanih u nacrtu revidiranog sporazuma proizlazi da svaka država stranka treba zaštititi oznake izvornosti i oznake zemljopisnog podrijetla koje su registrirane pri međunarodnom uredu WIPO za intelektualno vlasništvo na način da predmetni poduzetnici mogu spriječiti treće osobe da dovedu javnost u zabludu ili da poduzmu druge radnje nepoštenog tržišnog natjecanja.

70. Kao što to pravilno ističu Komisija i Parlament, iz ispitivanja sadržaja nacrta revidiranog sporazuma i konteksta u koji on ulazi proizlazi da je, iako on ne sadržava preambulu u kojoj je izričito naveden njegov cilj, cilj i učinak tog nacrta revidiranog sporazuma da oznake izvornosti pojedinačne države stranke uživaju koristi sustava međunarodne registracije, koji na području svih ostalih država stranaka osigurava njihovu pravnu zaštitu protiv rizika privlaštenja ili upotrebe koji mogu ugroziti njihovu cjelovitosti i stoga naštetiti njihovu stavljanju na tržište u inozemstvu. Na taj način nacrt revidiranog sporazuma može poboljšati zaštitu izvoza Unije u treće države koji bi inače ovisio o registraciji u svakoj državi pojedinačno i stoga o različitim jamstvima.

71. Tako odredbe nacrta revidiranog sporazuma omogućuju poduzetnicima iz svih država stranaka Lisabonskog sporazuma da na području drugih država stranaka uživaju standarde zaštite oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla koji su do određene mjere homogeni. Te odredbe tako pridonose njihovu ravnopravnom sudjelovanju u slobodnoj trgovini robom između država stranaka Lisabonskog sporazuma. Stoga uspostavom međunarodnog sustava uzajamne zaštite oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla nacrt revidiranog sporazuma može izravno utjecati na trgovinu robom koja je zaštićena takvim pravom intelektualnog vlasništva[33].

72. Usto, navedene odredbe ni na koji način ne ulaze u okvir usklađivanja zakonodavstava država članica Unije.

73. Dodajem da je postojanje međunarodnog sporazuma poput Lisabonskog sporazuma neraskidivo povezano s postojanjem trgovinskih odnosa između država stranaka tog sporazuma. Drugim riječima, takav sporazum ne bi imao smisla bez trgovinske razmjene između država koje su njegove stranke.

74. Iz prethodnih razmatranja proizlazi da je, s obzirom na suštinsko mjesto koje zaštita prava intelektualnog vlasništva ima u trgovini robom i uslugama općenito i borbi protiv nezakonite trgovine posebno, suštinski cilj odredbi nacrta revidiranog sporazuma olakšati i urediti trgovinsku razmjenu između država stranka Lisabonskog sporazuma te one stoga mogu imati izravne i neposredne učinke na tu razmjenu.

31 Vidjeti t. 128. Mišljenja 2/15.

32 Vidjeti t. 130. Mišljenja 2/15.

33 Vidjeti osobito analogijom presudu od 12. svibnja 2005., Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia i ERSA (C-347/03, EU:C:2005:285, t. 81.).

75. Smatram da se okolnost da je, za razliku od nacrta revidiranog sporazuma na koji se odnosi pobijana odluka, previđeni sporazum o slobodnoj trgovini između Unije i Republike Singapur, koji je bio predmet Mišljenja 2/15, sporazum čiji su predmet i ciljevi „uspostavljanje područja slobodne trgovine" i „liberalizirati […] i olakšati trgovinu i ulaganja između stranaka"[34] ne protivi tomu da se rasuđivanje Suda o odredbama tog sporazuma u pogledu oznaka izvornosti može analogijom primijeniti u okviru ovog postupka.

76. Naime, s jedne strane, čini mi se da Sud u dijelovima rasuđivanja koje sam naveo u prethodnim točkama ovog mišljenja nije pridao odlučujuću važnost utvrđenju u skladu s kojim su odredbe o oznakama zemljopisnog podrijetla dio sporazuma o slobodnoj trgovini. S druge strane i u svakom slučaju, uvrštenje u takvu vrstu sporazuma odredbi čiji je cilj osiguranje uzajamne zaštite oznaka zemljopisnog podrijetla, kao takvo i neovisno o vrsti ili nazivu međunarodnog sporazuma, jasno dokazuje postojanje uske veze između te zaštite i razvoja međunarodne trgovine.

77. Osim toga, ne osporavam činjenicu da je zaštiti intelektualnog vlasništva svojstveno to da time što štiti znanja i vještine potiče stvaralačku djelatnost. Konkretnije, kako to Vijeće pravilno objašnjava u svojim očitovanjima, svrha oznaka zemljopisnog podrijetla je očuvati tradicionalna znanja, kulturne izričaje i posebne načine proizvodnje i omogućiti da potrošači dobiju vjerodostojne informacije o kakvoći predmetnih proizvoda.

78. Međutim, budući da se zaštita tih prava intelektualnog vlasništva provodi revizijom međunarodnog sporazuma poput Lisabonskog sporazuma, njezin smisao je usko vezan uz postojanje trgovinskih odnosa između država stranaka takvog sporazuma i njihove volje da te odnose razvijaju.

79. Tako mislim da je, s točke gledišta pojedine države stranke Lisabonskog sporazuma, sustav zaštite oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla prije svega uspostavljen zbog namjere izvoza znanja i vještina uz osiguranje da one ne budu ugrožene. Stoga je glavni cilj zaštite koja proizlazi iz međunarodnog sporazuma poput Lisabonskog sporazuma i nacrta revidiranog sporazuma razviti potpuno poštenu trgovinsku razmjenu između država stranaka, pri čemu je zaštita znanja i vještina uvjet tog razvoja, a ne cilj sam po sebi.

80. Smatram da Vijeće miješa cilj koji se nastoji postići materijalnim pravilima prava Unije koja uređuju dodjelu oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla s ciljem koji se nastoji postići međunarodnim sustavom uzajamne zaštite oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla uspostavljenog nacrtom revidiranog sporazuma.

81. Dodijeliti proizvodu oznaku zemljopisnog podrijetla koja je vezana za njegovo podrijetlo i njegov način proizvodnje znači priznati njegove posebne značajke. Oznaka zemljopisnog podrijetla povećava tržišnu vrijednost proizvoda koji je imaju time što jamči da ih njihove posebne značajke razlikuju od drugih sličnih proizvoda. Takve značajke snažno povećavaju mogućnost izvoza proizvoda. Uspostava međunarodnog sustava uzajamne zaštite oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla omogućuje da proizvodi koji ih imaju mogu biti stavljeni na međunarodno tržište bez bojazni od zloporabe njihova ugleda. Time što osigurava da međunarodna trgovinska razmjena ne narušava znakove kakvoće, uspostava takvog sustava tako može poticati trgovinu takvim proizvodima. Usto, ta proizvodnja može povećati ugled tih proizvoda i tako potaknuti potražnju potrošača za njima, kao i ohrabriti poduzetnike koji ih proizvode da ih izvoze u države stranke Lisabonskog sporazuma.

82. S obzirom na to se stoga može pravilno smatrati da je nacrt revidiranog sporazuma posebno povezan s trgovinskom razmjenom jer je u bitnome namijenjen olakšavanju i uređivanju te razmjene i jer može imati izravne i neposredne učinke na nju.

34 Vidjeti t. 32. Mišljenja 2/15.

83. S tim u vezi nije relevantno to da ni pobijana odluka, ni nacrt revidiranog sporazuma ni Lisabonski sporazum izričito ne navode da im je cilj poticati, olakšati ili uređivati međunarodne trgovinske razmjene. Naime, nepostojanje takvog navoda ne može poništiti postojanje posebne veze koja proizlazi iz ispitivanja sadržaja revidiranog nacrta sporazuma i konteksta u koji on ulazi, između, s jedne strane, uspostave međunarodnog sustava uzajamne zaštite oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla između država stranaka Lisabonskog sporazuma i, s druge strane, razvoja međunarodne trgovinske razmjene između tih država stranaka.

84. Suprotno onomu na što upućuje materijalna pravna osnova na temelju koje je donesena pobijana odluka, svrha uspostave međunarodnog sustava uzajamne zaštite oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla u skupini država, poput onoga na koji se odnosi pobijana odluka, nije usklađivanje zakonodavstva država članica radi uspostave i funkcioniranja unutarnjeg tržišta, u skladu s onim što predviđa članak 114. stavak 1. UFEU-a. Težište se pomiče i tako postaje relevantna ona pravna osnova koja uređuje vanjske aspekte djelovanja Unije, u predmetnom slučaju članak 207. UFEU-a.

85. Osim toga, valja pojasniti da mi se za odlučivanje o tome odnosi li se međunarodni sporazum na „komercijalne aspekte intelektualnog vlasništva” u smislu članka 207. stavka 1. UFEU-a, i stoga ulazi li u trgovinsku politiku Unije, institucionalni okvir pod okriljem kojeg se pregovara o tom sporazumu ne čini odlučujuć. Osobito, kao što to već proizlazi iz sudske prakse Suda [35], ne može se zahtijevati da se o navedenom sporazumu, kako bi ulazio u tu politiku, mora pregovarati pod okriljem WTO-a ili općenitije, u određenom institucionalnom okviru. Tako, uz dvostrane međunarodne sporazume o kojima pregovara Unija i višestrane sporazume o kojima se pregovara u okviru WTO-a ili pod okriljem drugih međunarodnih organizacija, o „komercijaln[im] aspekt[ima] intelektualnog vlasništva” u smislu članka 207. stavka 1. UFEU-a, poput onih koji se odnose na zaštitu oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla, Unija može pregovarati u okviru WIPO-a.

86. Usto, ističem da se ne slažem s argumentom Vijeća u skladu s kojim je navođenje članka 114. UFEU-a kao materijalne pravne osnove, ako se pretpostavi da je pogrešna, puko formalna mana koja ne može dovesti do poništenja pobijane odluke. Naime, odabir članka 207. UFEU-a kao pravne osnove akta Unije stvara posebne postupovne posljedice u slučaju pregovaranja i sklapanja sporazuma s jednom ili više trećih zemalja ili međunarodnih organizacija. Naime, članak 207. stavak 3. UFEU-a pojašnjava da se u toj situaciji primjenjuje članak 218. UFEU-a „pridržavajući se posebnih odredbi” članka 207. UFEU-a. Tako, primjerice, kako je to uostalom predviđeno u članku 3. Preporuke Komisije, pregovore treba voditi Komisija uz savjetovanje s posebnim odborom iz članka 207. stavka 3. UFEU-a. Postojanje takvih posebnih odredbi, koje razlikuju postupak pregovaranja i sklapanja sporazuma koji ulaze u zajedničku trgovinsku politiku od onoga koji se, na temelju članka 218. UFEU-a, primjenjuje na druge vrste međunarodnih sporazuma, samo po sebi čini odlučujućim navođenje pravilne pravne osnove, u predmetnom slučaju članka 207. UFEU-a.

87. Iz svih prethodnih razmatranja proizlazi da, prema mojem mišljenju, pobijana odluka nastoji ostvariti cilj koji je posebno povezan sa zajedničkom trgovinskom politikom, što, u pogledu njezina donošenja, nameće primjenu pravne osnove koja je članak 207. UFEU-a. Osim toga, to znači da na temelju članka 3. stavka 1. točke (e) UFEU-a, pobijana odluka ulazi u područje isključive nadležnosti Unije.

88. Smatram da iz toga slijedi da je prvi dio prvog tužbenog razloga koji ističe Komisija osnovan i da, slijedom toga, pobijanu odluku valja poništiti. Kao što sam ranije naveo, stoga mi se ne čini nužnim ispitati drugi dio drugog tužbenog razloga koji Komisija ističe u potporu svojoj tužbi.

35 Vidjeti presude od 12. svibnja 2005., Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia i ERSA (C-347/03, EU:C:2005:285), i od 22. listopada 2013., Komisija/Vijeće (C-137/12, EU:C:2013:675).

89. Kad je riječ o drugom tužbenom razlogu, dodajem da je njegovo ispitivanje tim manje potrebno jer u svakom slučaju postupovna pravila iz pobijane odluke za pregovore o nacrtu rediviranog sporazuma treba smatrati zahvaćenima pogreškom od početka, s obzirom na to da ta odluka nije donesena na temelju članka 207. UFEU-a i da stoga ne poštuje posebne postupovne odredbe iz tog članka.

90. Konačno predlažem Sudu da održi učinke pobijane odluke do stupanja na snagu novog akata Unije koji će je zamijeniti.

V. Troškovi

91. Na temelju članka 138. stavka 1. Poslovnika Suda, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove. Budući da je Komisija postavila zahtjev da se Vijeću naloži snošenje troškova i da ono nije uspjelo u postupku, Vijeću se nalaže snošenje troškova.

92. U skladu s člankom 140. stavkom 1. tog poslovnika, Češka Republika, Savezna Republika Njemačka, Helenska Republika, Kraljevina Španjolska, Francuska Republika, Talijanska Republika, Mađarska, Kraljevina Nizozemska, Republika Austrija, Portugalska Republika, Slovačka Republika, Ujedinjena Kraljevina i Parlament snosit će vlastite troškove.

VI. Zaključak

93. S obzirom na sva prethodna razmatranja, predlažem Sudu da odluči sljedeće:

1. Poništava se Odluka Vijeća Europske unije od 7. svibnja 2015. o odobravanju otvaranja pregovora o revidiranom Lisabonskom sporazumu o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla što se tiče pitanja koja ulaze u nadležnost Europske unije.

2. Učinci te odluke održavaju se na snazi do stupanja na snagu novog akta koji će je zamijeniti.

3. Nalaže se Vijeću snošenje troškova.

4. Češka Republika, Savezna Republika Njemačka, Helenska Republika, Kraljevina Španjolska, Francuska Republika, Talijanska Republika, Mađarska, Kraljevina Nizozemska, Republika Austrija, Portugalska Republika, Slovačka Republika, Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske i Europski parlament snosit će vlastite troškove.